

FILIP ZYGMUNT WICHROWSKI

Zakres podmiotowy prawa do petycji w Niemczech

Streszczenie

Przedmiotem artykułu jest prawo do petycji unormowane w art. 17 Ustawy Zasadniczej Republiki Federalnej Niemiec. Przepis ten normuje prawo jednostki do zwracania się z prośbami i skargami do organów władzy publicznej. Opracowanie zawiera analizę tej instytucji pod kątem podmiotów, które są uprawnione do korzystania z tego prawa, a także podmiotów zobowiązanych do rozpatrzenia przedkładanych petycji.

Rozważania rozpoczynają się od omówienia ewolucji historycznej prawa do petycji, która od czasów starożytnego Rzymu wykształciła się z instytucji supliki. Wskazuje się zmiany zachodzące w zakresie podmiotowym prawa do petycji, z podkreśleniem dorobku konstytucjonalizmu niemieckiego XIX w.

Następnie przedstawiono obecną regulację gwarantującą prawo do petycji w RFN w jej otoczeniu normatywnym. Analizie poddano organy władzy publicznej, które są adresatami petycji. Wskazano zakres ich obowiązków związany z otrzymaniem przez nie skargi lub prośby. Ponadto opisano poszczególne rodzaje podmiotów, którym Ustawa Zasadnicza RFN gwarantuje prawo do składania petycji, oraz wprowadzone w tym zakresie ograniczenia.

Ostatnia część opracowania zawiera charakterystykę różnych form petycji ze względu na rodzaj autora oraz adresata. Analizie poddano funkcje, jakie obecnie spełnia instytucja petycji. W tym kontekście zostało dokonane rozróżnienie na petycje indywidualne oraz zbiorowe z uwzględnieniem ich tematyki oraz celów zamierzonych przez petenta. Wskazano też perspektywę rozwoju omawianej instytucji w postaci petycji publicznej do Bundestagu, która ma formę elektroniczną.

Słowa kluczowe: petycja – zakres podmiotowy – Niemcy